

H+N+

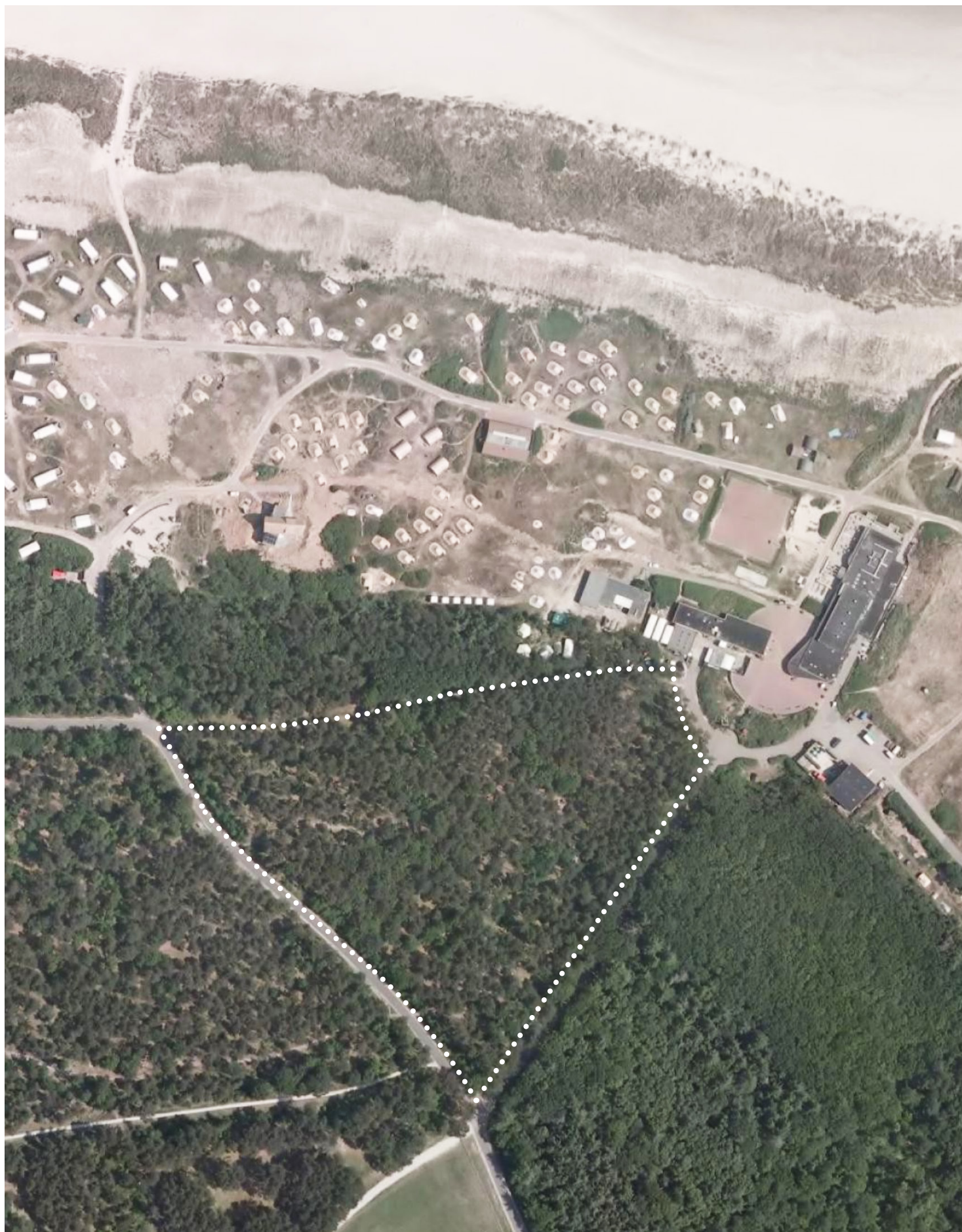
S+ +

AANVULLING BEELDKWALITEITSPLAN

BOSRANDZONE STORTEMELK

INHOUD

1 AANLEIDING	5
Focus aanvulling	5
2 PLANGEBIED EN HUIDIGE SITUATIE	7
3 BEELKWALITEIT NOORDELIJKE BOSRAND	9
Bosbouwkundige randvoorwaarden	11
4 BEELKWALITEIT OOSTELIJK DEELGEBIED	13
Het inrichtingsplan	17
Robuuste duinzone rond centrumgebied	25
COLOFON	27

1. AANLEIDING

Mede op basis van een in 2014 opgesteld beeldkwaliteitsplan voor de bosrandzone van de camping Stortemelk zijn inmiddels in het westelijke deel van dit gebied 18 boslodges gebouwd en recent 4 lodges in de noordflank van de oostelijke zone. Nu is het voornemen om in het oostelijke deel, ter afronding, nog 24 boshuisjes te ontwikkelen van een deels afwijkende typologie dan beschreven in het eerdergenoemde beeldkwaliteitsplan.

Ter onderbouwing van het op te stellen bestemmingsplan voor dit oostelijke deel is besloten een aanvulling te maken op het beeldkwaliteitsplan uit 2014.

Deze aanvulling gaat uit van dezelfde hoofduitgangspunten, gaat nader in op de perspectieven voor bos- en natuurontwikkeling in dit deelgebied en geeft de architectonische randvoorwaarden aan voor te bouwen typen lodges.

FOCUS AANVULLING

De aanvulling voor het oostelijke deelgebied gaat uit van dezelfde hoofduitgangspunten als het beeldkwaliteitsplan uit 2014:

- De huisjes leveren een bijdrage aan een ecologische verbetering van Vlieland in het algemeen, en de bosrandzone van Stortemelk in het bijzonder.
 - De huisjes zijn een beleving ('het Stortemelk gevoel')
 - De huisjes dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het bos en camping Stortemelk.
- De aanvulling gaat met name in op de vraag hoe in het oostelijke bosgebied een duurzame bosontwikkeling kan worden bereikt omdat de uitgangssituatie op een aantal punten nogal afwijkend is van het westelijke deel. Daarnaast worden twee nieuwe typen lodges voorgesteld die om een aanvullende set ontwerpuitgangspunten vragen.

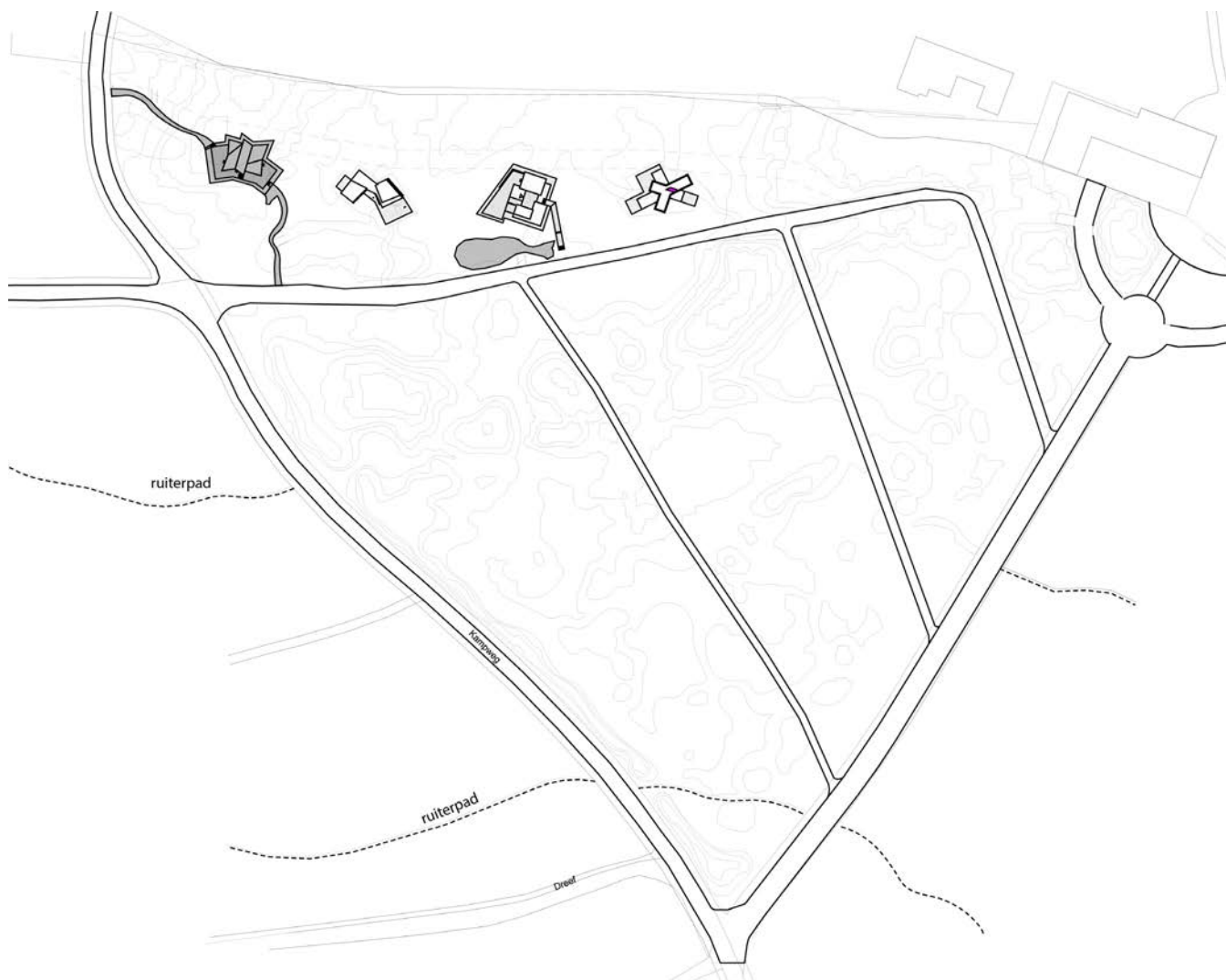

Fig. 1 Huidige situatie oostelijk deel met ontsluiting

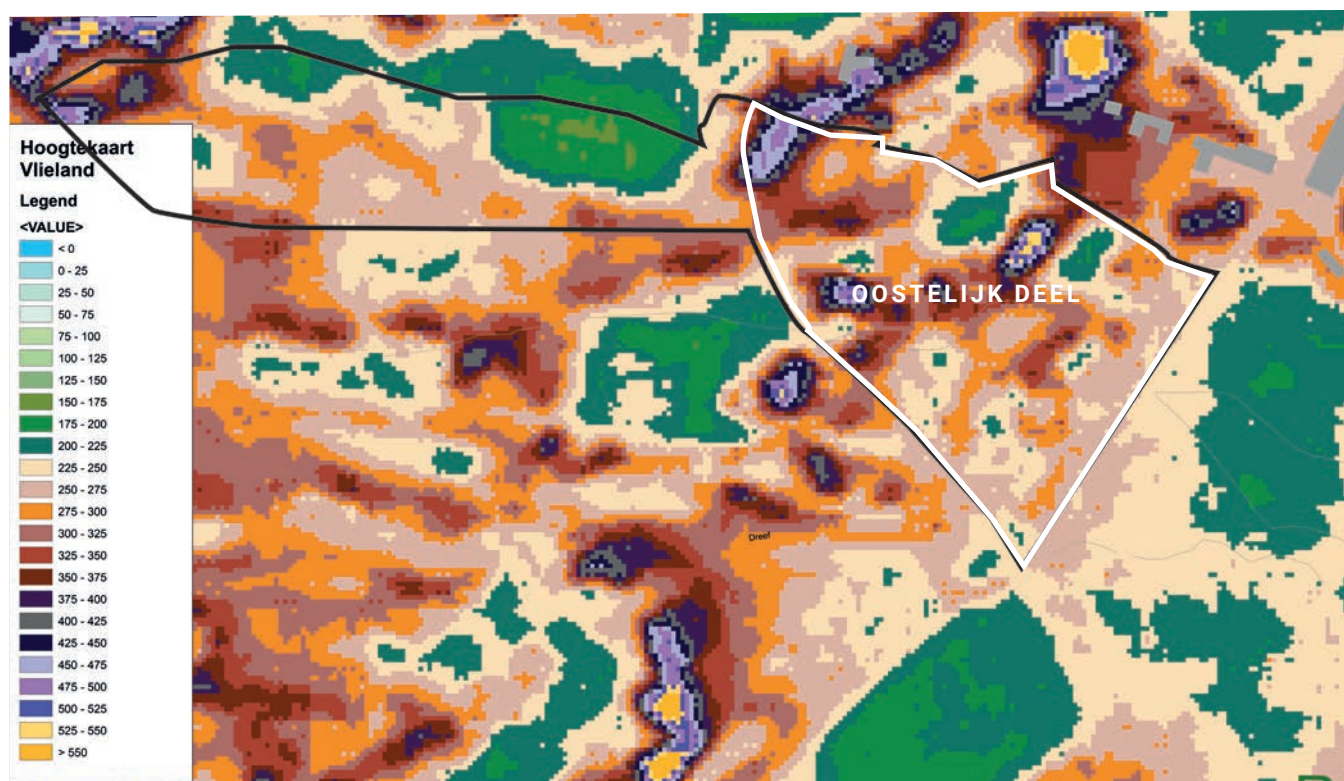

Fig. 2 Gebied van de bosrandzone (oostelijk deel in wit) geprojecteerd op de hoogtekaart

2. PLANGEBIED EN HUIDIGE SITUATIE

Van het oostelijke deel heeft de noordflank, tegen de camping aan, een vergelijkbaar bosmilieu als het westelijk deel. Het grote verschil bij dit deel is dat het voor een deel een stuk hoger ligt. In dit deel van het bos zijn inmiddels 4 huisjes geplaatst, op basis van het uitgangspunt dat de hoger gelegen bosrand tussen camping en huisjesterrein in takt blijft met een breedte van 15 – 25 meter. In het volgende hoofdstukje worden de uitgangspunten m.b.t. de beeldkwaliteit samengevat zoals die bij de aanleg van deze 4 lodges zijn gehanteerd. Bij de buitenflank tegenover de ingang van de camping, is goed te zien dat er bomen doodgaan of dood zijn. Voor een goede toekomstige buitenschil zouden hier het beste zee-dennen geplant kunnen worden, of een mix van zee-dennen met eik. De bomen in dit deel hebben veel te lijden van de (zee)wind, hier moet ingezet worden op sterk plantsoen dat kan uitgroeien tot een robuuste bosmantel voor het gehele oostelijke bosgebied.

Dit deelgebied wordt gekarakteriseerd door een sterk reliëf. De koppen van de heuvels (duinkoppen) zijn vrij van ondergroei, je kijkt onder de uitgegroeide en verspreid staande dennen door.

De valleien (lagergelegen delen) zijn nu ook vrij open, maar zijn kansrijk om meer te verdichten, waardoor het contrast tussen de open duinkoppen t.o.v. de meer gesloten valleien een veel interessanter bosbeeld kan gaan opleveren. Bij nieuwe inplant inzetten op dominantie van eik dan wel een mix van eik en Oostenrijkse den. De bosrand gelegen langs de toegangsweg naar de camping is erg “hol” geworden en is bovendien wel heel erg toegankelijk door een drietal bospaden die aansluiten op de toegangsweg. Willen we op termijn hier het bos handhaven dan zullen we moeten investeren in een robuuste, gesloten bosrand van ongeveer 30 meter.

Fig. 3 Inrichtingsschets met oostelijk deel, 2014

3. BEELDKWALITEIT NOORDELIJKE BOSRAND

Concreet gaat het om de bebouwing in de noordelijke flank van het oostelijke deelgebied, die na de realisatie van het westelijke deelgebied, als tweede bouwfase in 2021 is uitgevoerd.

De ambitie om 4 grotere boshuisjes te realiseren is verkend in september 2019 en vastgelegd in een landschapsschets voor het oostelijke deelgebied dd. 03-01-2020 (zie schets).

Op basis van deze schets is toen geconstateerd dat de bouw van 4 grotere eenheden mogelijk is binnen het concept van 'boskamertjes' en dat deze ontwikkeling zich goed verhoudt tot de ambities van het beeldkwaliteitsplan.

In het opgestelde beeldkwaliteitsadvies wordt het ecologisch ontwikkelingsperspectief van de bosstrook met de 4 boskamers verder uitgewerkt in relatie tot de bouwkundige/architectonische principes van de huisjes en worden de randvoorwaarden geformuleerd om de realisatie van de huisjes binnen het kader van het beeldkwaliteitsplan mogelijk te maken.

Fig. 4 Bosbouwkundige randvoorwaarden

Om te kunnen garanderen dat er voldoende bosverjonging kan plaatsvinden rond de boskamers, zodat ook op termijn de huisjes in bos zullen staan, zijn in de schets de minimum maten aangegeven van de omringende bosopstanden. Het gaat om een minimum breedte van 20 meter, waarbij langs de ontsluitingsweg eventueel teruggevalen kan worden naar 15 meter omdat daar een grondwal voor extra visuele afscherming zorgt. (zie schets)

Bij het uitzetten van het bouwvlak binnen de 4 boskamers, moet afhankelijk van het grondvlak van huisje en terrassen, zoveel mogelijk de bestaande vitale eiken worden ontzien.

De boskamer sluit strak aan op de buitencontour van huisje en terrassen, het schetsontwerp voor het huisje 'Origami' is als voorbeeld bijgevoegd om aan te geven binnen welke contour het bouwvlak kan worden uitgekapt (zie schets). Het bos sluit dus strak aan op de terrassen, er is geen sprake van extra open, 'grazige' ruimte rond de huisjes.

De toegang tot de boskamers vanaf de ontstingsweg bestaat uit een bijna niet zichtbaar, 'konijnenpaadje' met een slingerend verloop en een maximale breedte van 1,5 meter.

De 4 boskamers kunnen conform de uitgangspunten uit het beeldkwaliteitsplan, bebouwd worden met 4 unieke huisjes. In overleg met de architecten is uitgaande van 6 gepresenteerde schetsontwerpen een selectie gemaakt van de 4 meest kansrijke ontwerpen. Deze selectie is enerzijds gebaseerd op de reliëfverschillen binnen de 4 boskamers; de kamers kunnen zowel een vlakke ligging hebben of juist een reliëfrijk maaiveld. Daarom zijn 2 ontwerpen geselecteerd die goed inpasbaar zijn in een hellend terrein en 2 die ontworpen zijn voor een vlak maaiveld. Het toepassen van meerdere geschakelde bouwvolumes i.p.v. één bouwblok, wordt als kwaliteit gezien en als voorwaarde om een goede landschappelijke inpassing te realiseren in een reliëfrijke omgeving en is daarmee niet strijdig met de uitgangspunten van het beeldkwaliteitsplan. Daarnaast is gekeken naar ontwerpen die zowel als 2 eenheden kunnen functioneren en ook goed schakelbaar zijn, naast ontwerpen die juist toegesneden zijn op de functie van één verblijfplek voor 8 personen. Tot slot is er ook gekeken naar de verschillende belevingservaringen van het bos vanuit het huisje; een 'lege' omsloten binnenruimte, als open patio in het bos t.o.v. een stervormig gebouw, waar het bos het meest het gebouw 'binnendringt'. Deze overwegingen hebben geleid tot de volgende selectie;

- Paviljoen: Kan goed reageren op reliëf verschillen, geschikt als één geschakelde groepsaccomodatie, één centrale ruimte als halfopen patio in het bos.

- Burcht; in boskamer met vlakke ligging, geschikt als één groepsaccomodatie, besloten patio binnen het gebouw.

- Ster; ontwikkelen op vlak terrein, twee eenheden zijn goed schakelbaar, bos is overal dichtbij.

- Origami; Kan gebouwd worden in reliëfrijke terrein, twee eenheden zijn goed schakelbaar, compact bouwvolume, terras/open ruimte rondom gebouw.

Afhankelijk van de landschappelijke situatie van de boskamers worden de 4 ontwerpen voor de juiste kamer geselecteerd.

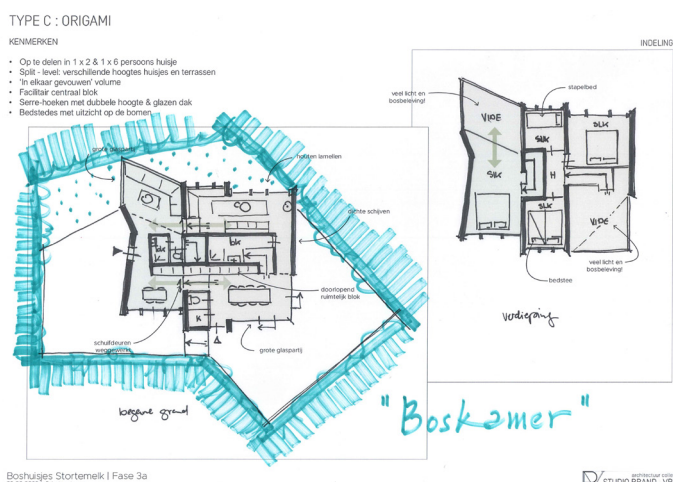

Fig. 6 Schetsontwerp Origami

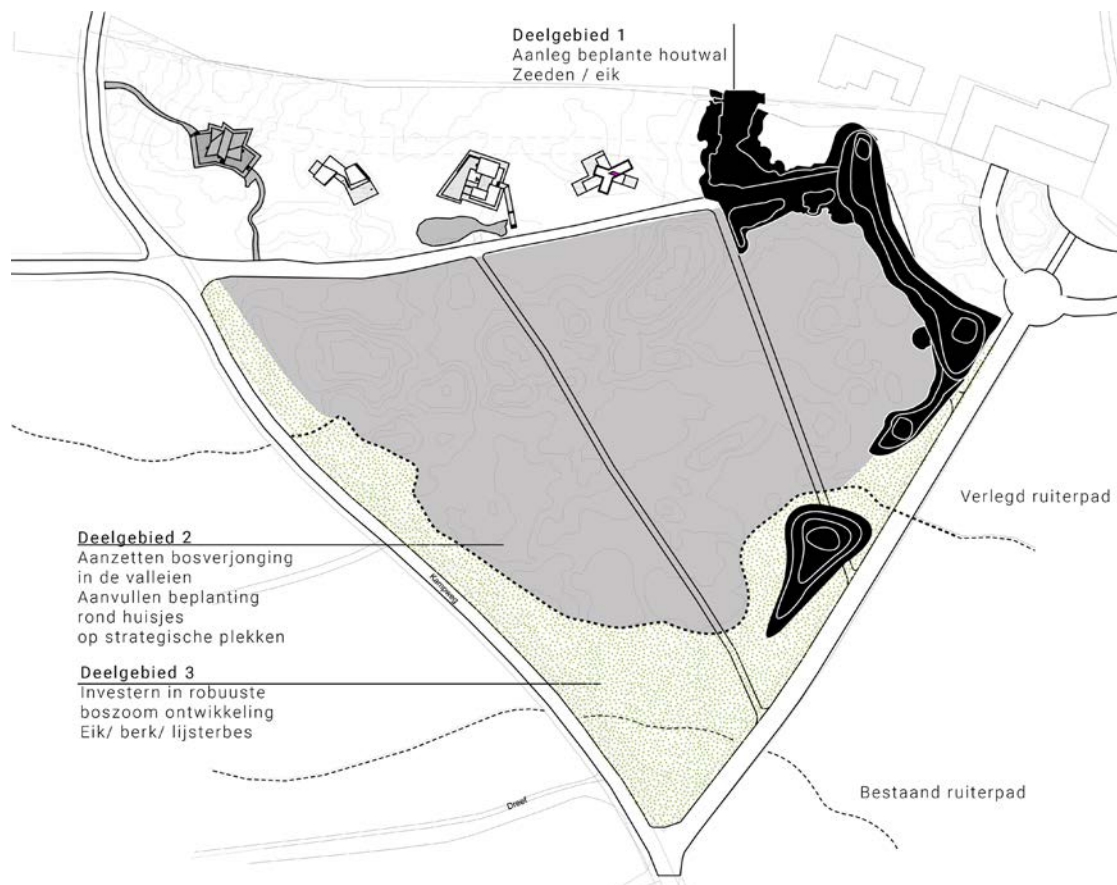

Fig. 8 Beplantingsstrategie met bos en natuurontwikkeling

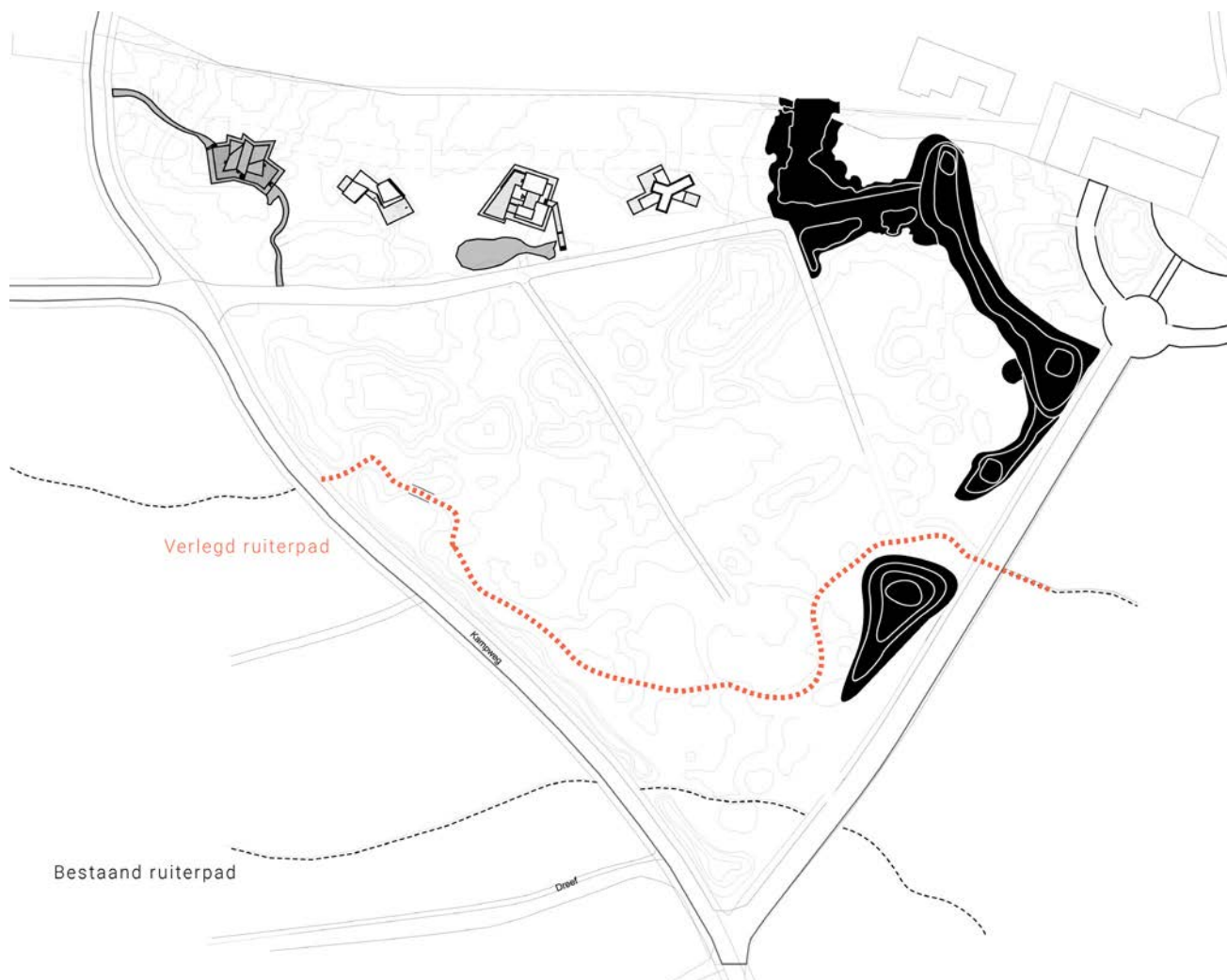

Fig. 7 Het nieuwe ruitpad

4. BEELDKWALITEIT OOSTELIJK DEELGEBIED

Een robuuste landschappelijke onderlegger. Om op termijn te kunnen garanderen dat ook in het oostelijke deelgebied er sprake kan zijn van duurzame bosontwikkeling, zijn een aantal investeringen noodzakelijk om deze ambitie waar te maken. Daarvoor hebben we het plangebied in drie zones verdeeld, waarbij voor elke zone een specifieke aanpak wordt voorgesteld.

1. de beplante houtwal (tegen het centrumgebied van de camping)
2. de middenzone met het meeste reliëf in het maaiveld
3. bosmantelzone tegen de Kampweg.

1. DE BEPLANTE HOUTWAL

Hier grenst het bosgebied direct aan het centrumgebied van de camping, waardoor er behoefte ontstaat aan een robuuste, moeilijk doordringbare grens. Voorgesteld wordt om een grondwal aan te brengen met een hoogte rond 1.50 meter en een variabele breedte met een minimum van 10 meter. Uit de vrijgekomen grond van de herinrichtingswerkzaamheden van het centrumgebied kan de grondwal worden opgebouwd, zodat met een gesloten grondbalans kan worden gewerkt. De randwerking van de grondwal wordt versterkt door direct aansluitend een nieuw fietspad aan te leggen. Het talud dat grenst aan het fietspad krijgt een onderbeplanting van stuiken zoals duindoorn, duindoorn, brem en gaspeldoorn. Voor de boomlaag van de houtwal wordt zeeden en eik aangeplant.

2. DE MIDDENZONE

Dit is toch wel een spannende (en ingewikkelde) zone. Besproken is dat een precieze inventarisatie van de hoogteverschillen rond de duinkoppen de start zou moeten zijn voor de concrete planuitwerking. We tellen een 7-tal duinkoppen, groter en kleiner van formaat. De koppen van de duinen zijn geschikt om huisjes te bouwen, in de valleien zetten we in op bosverjonging. De ambitie is om met beplanting

begrensde open plekken op de duinkoppen te laten ontstaan en een meer verdichte boszone in de valleien.

3. BOSMANTELZONE/KAMPWEG

In deze zone wordt aan de westkant langs de Kampweg de grondwal versterkt en verdicht met extra beplanting. Het huidige ruiterspad dat dwars door het gebied gaat, wordt verlegd waarbij het nieuwe tracé de grens vormt tussen het bebouwde deel en de zone met de robuuste bosmantel. Daarnaast wordt het padenverloop zodanig aangepast dat er één hoofdentree wordt gecreëerd en een deel van de wegen die nu nog aansluiten op de toegangsweg naar de camping worden afgesloten en opgeheven. Zo kan een bouwvrije mantelzone ontstaan van +/- 30m. In deze bufferzone wordt de bosmantel versterkt met extra aanplant van groepen Oostenrijkse den en eik, aangevuld met berk, lijsterbes en vuilboom.

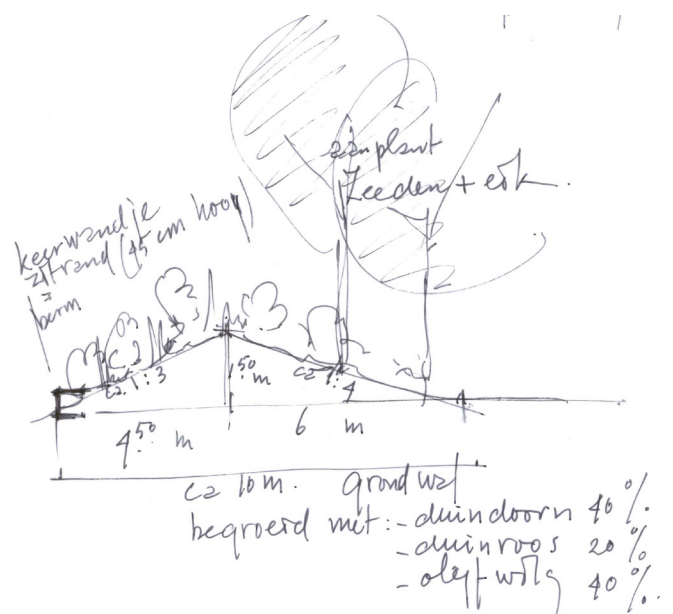

Fig. 9 principedoorsnede nieuwe wal

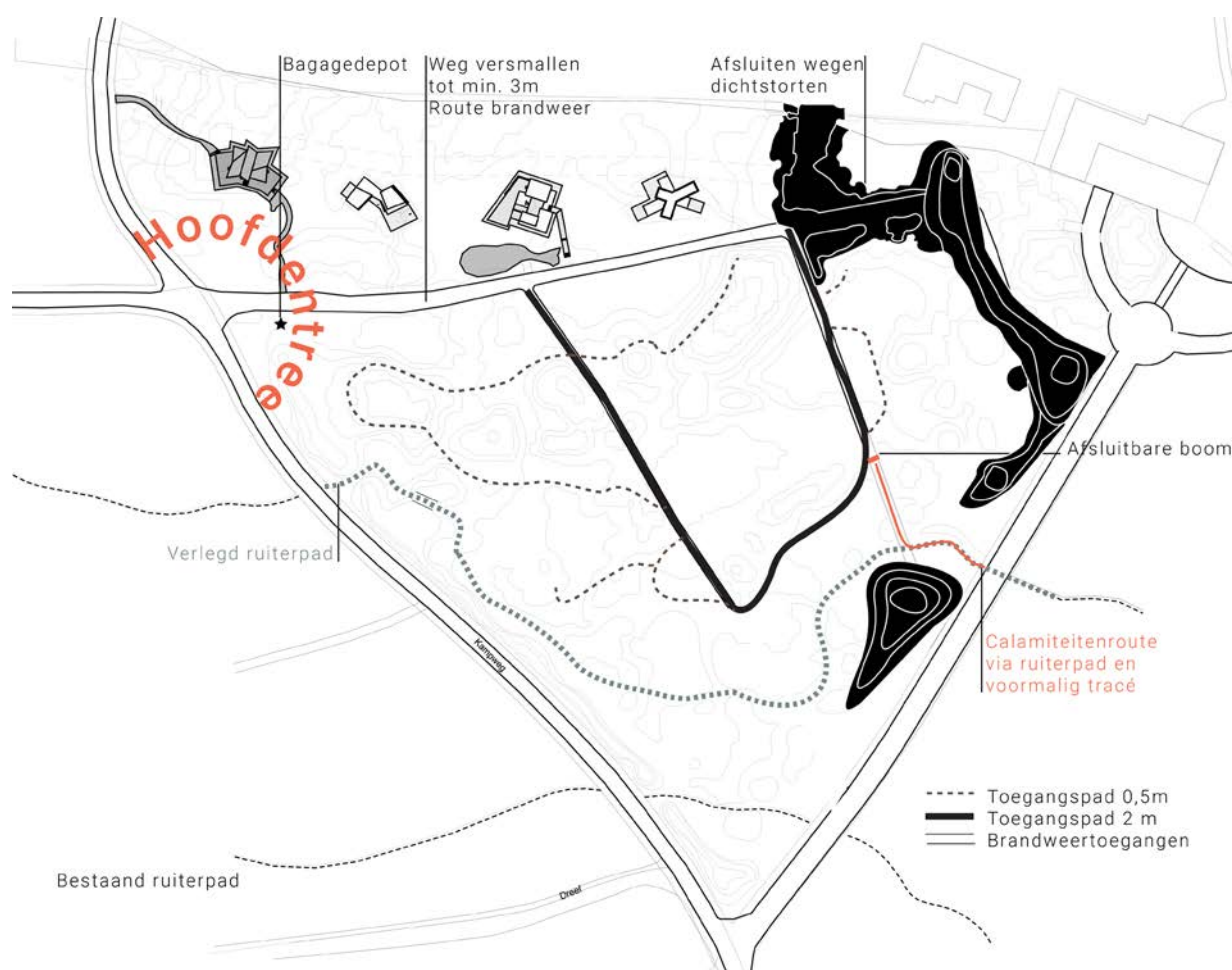

Fig. 11 De nieuwe hoofdontsluiting van het oostelijke bos met toegangspaden

AANPASSINGEN

ONTSLUITINGSSTRUCTUUR

Het oostelijk bosgebied krijgt een eigen hoofdtoegang aan de Kampweg, die bewust wordt losgekoppeld van de camping entree. Daarnaast worden de bospaden die aansluiten op het omliggende wegennet afgesloten met uitzondering van een calamiteitentoeegang bij de toegangsweg naar de camping. De calamiteitentoeegang maakt gebruik van een stukje ruiterroute, waarna na het openen van een slagboom het terrein opgereden kan worden via het oude bospad. Het grote zandpad dat aansluit op de hoofdtoegang is nu op een aantal plekken nogal breed en wordt versmald. De interne ontsluiting is georganiseerd in een lus, deze hoofdroute is 2.00 meter breed met een vrije zone (geen bomen of andere obstakels) van 1.00 meter aan weerszijde. Deze paden zijn incidenteel (tbv hulpdiensten, verbouwing, inrichting) toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Verder dienen ze als wandelpaden. Naast deze hoofd lus worden de lodges ontsloten via halfverharde bospaden met een breedte van 0,50 meter, verhard met lokale houtsnippers. Verlichting wordt aangebracht op lage verlichtingspaaltjes met een kleine downlighter, die bij schemering aangaan. Hierdoor wordt de donkere bossfeer behouden.

Fig. 12 Verkaveling lodges

HET INRICHTINGSPLAN

RANDVOORWAARDEN EN ALGEMENE UITGANGSPUNTEN VOOR DE BOSHUISJES GELEGEN IN HET OOSTELIJK BOS:

- Er worden maximaal 24 lodges ontwikkeld die op een minimale afstand van 15 meter ten opzichte van elkaar worden geplaatst.
- Er worden 4 verschillende types gerealiseerd: 9 x Boshuisje 1-laags, 6 x Boshuisje 2-laags, 3 x Boshuisje 1-laags MIVA en 6 x Bostorentjes.
- Per type worden meerdere ontwerpen uitgewerkt, van elk ontwerp worden maximaal 3 lodges gebouwd, elk ontwerp heeft een unieke verschijningsvorm en wordt gekenmerkt door een bijzondere vormgeving. Deze strategie komt voort uit de constatering dat de bebouwing op Vlieland wordt gekenmerkt door grote verscheidenheid en weinig herhaling, wat gezien wordt als een belangrijke kwaliteit en daarom één van de hoofduitgangspunten voor dit inrichtingsplan vormt.

AANVULLENDE ARCHITECTONISCHE UITGANGSPUNTEN:

- De huisjes zijn compact van formaat, functioneel en onconventioneel.
- Creativiteit niet alleen in het ontwerp, maar ook creativiteit in de manier van het bouwen
- Gebruik van natuurlijke materialen.
- Er worden geen giftige stoffen toegepast.
- Bouwen met hout is een pre.
- De huisjes hebben een duurzaam energiesysteem:
 - * toiletten worden doorgespoeld met grijs water
 - * verwarming door middel van duurzame warmte-opwekkingssystemen
 - * stroom die door de huisjes wordt gebruikt wordt grotendeels elders door de camping zelf opgewekt (de daken van de gebouwen van het kampeerterrein)

RANDVOORWAARDEN DIENSTGBOUWEN

- Ter plaatse van de hoofdentree van het oostelijke bos, nabij de bocht van de Kampweg, zal ook voor dit deel van het bos een bagagedepot worden geplaatst.
- Deze heeft een oppervlakte van max 30 m² en een hoogte van max 4 meter.
- De vormgeving en materialisering van een dienstgebouw sluit aan bij de architectuur van de boshuisjes, zodat een familie ontstaat.

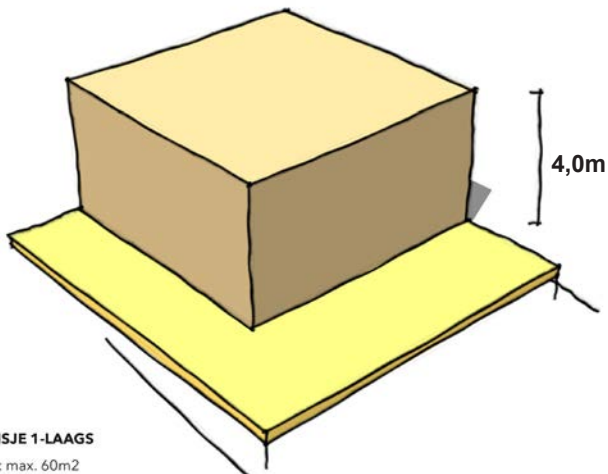

Fig. 13 Plankaart

BOSHUISJE 1-LAAGS

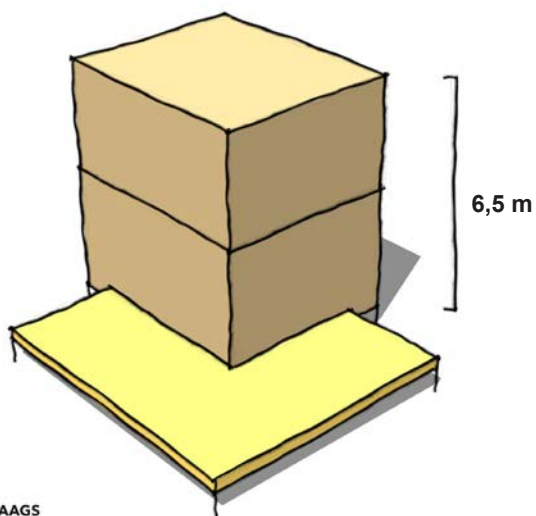
- 9 stuks totaal in 3 verschillende ontwerpen
- Het bouwvlak/de footprint van het huisje is maximaal 60 m²
- De bouwhoogte is maximaal 4,0 meter, gemeten vanaf vloerpeil van de 1e bouwlaag.
- Een houten vlonder als buitenruimte, de oppervlakte hiervan wordt niet meegerekend in het bouwvlak.
- De vlonder is bij voorkeur onderdeel van het ontwerp van het huisje.
- Er is eenheid in het materiaalgebruik en kleurgebruik van de verschillende huisjes.
- Elk ontwerp wordt specifiek voor de plek gemaakt en ontworpen.

BOSHUISJE 1-LAAGSfootprint max. 60m²

hoogte max. 4,0 vanaf vloerpeil 1de bouwlaag

BOSHUISJE 2-LAAGS

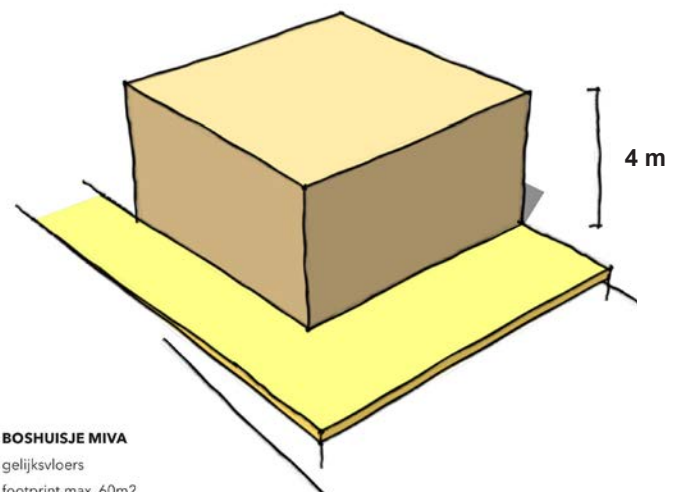
- 6 stuks totaal in 2 verschillende ontwerpen
- Het bouwvlak/de footprint van het huisje is maximaal 50 m²
- De bouwhoogte is maximaal 6,5 meter, gemeten vanaf vloerpeil van de 1e bouwlaag.
- Een houten vlonder als buitenruimte, de oppervlakte hiervan wordt niet meegerekend in het bouwvlak.
- De vlonder is bij voorkeur onderdeel van het ontwerp van het huisje.
- Er is eenheid in het materiaalgebruik en kleurgebruik van de verschillende huisjes.
- Elk ontwerp wordt specifiek voor de plek gemaakt en ontworpen.

BOSHUISJE 2-LAAGSfootprint max. 60m²

hoogte max. 4,0 vanaf vloerpeil 1de bouwlaag

BOSHUISJE 1-LAAGS MIVA

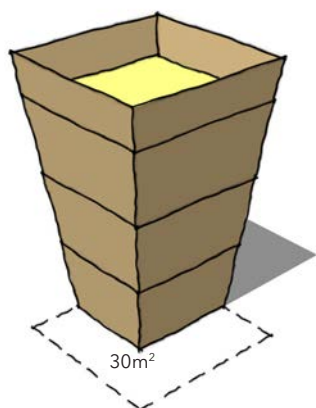
- 3 stuks totaal in eenzelfde ontwerp
- Het bouwvlak/de footprint van het huisje is maximaal 60 m²
- De bouwhoogte is maximaal 4,0 meter, gemeten vanaf vloerpeil van de 1e bouwlaag.
- Een (houten) vlonder als buitenruimte, de oppervlakte hiervan wordt niet meegerekend in het bouwvlak.
- Het huisje moet geschikt zijn voor gebruik door een mindervalide of een rolstoelgebruiker
- Het huisje moet drempelloos uitgevoerd worden, is aangesloten op een eigen rolstoelvriendelijk toegangspad.
- De vlonder is bij voorkeur onderdeel van het ontwerp van het huisje.
- Er is eenheid in het materiaalgebruik en kleurgebruik van de verschillende huisjes.
- Elk ontwerp wordt specifiek voor de plek gemaakt en ontworpen.

BOSHUISJE MIVA

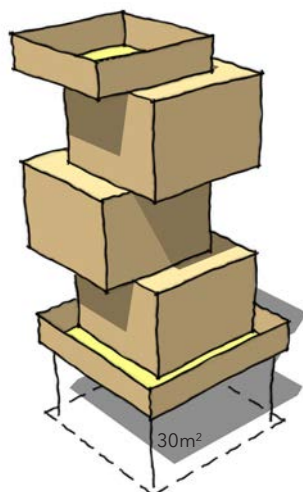
gelijkvloers

footprint max. 60m²

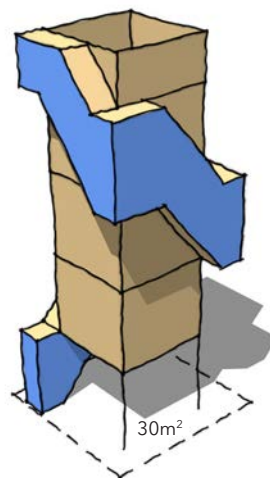
hoogte max. 4,0 vanaf vloerpeil 1de bouwlaag

VOORBEELD VAN VERSCHILLENDE
MOGELIJKHEDEN BOSTORENTJES

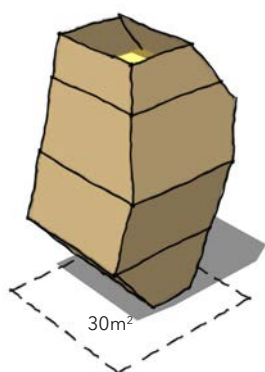
KLIMWAND

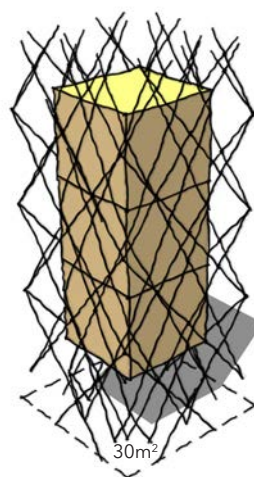
BLOKKENDOOS

WIKKELTOREN

MONOLIET

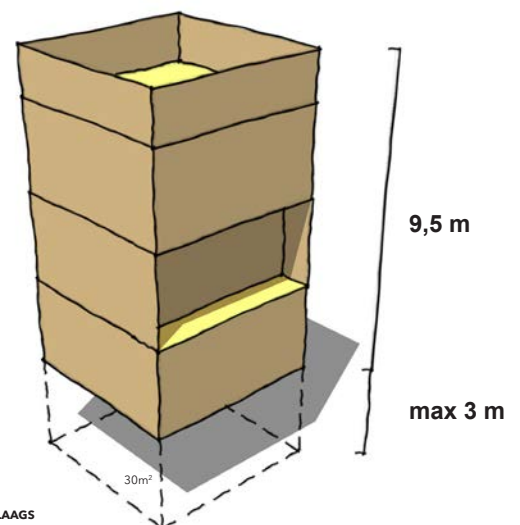
BOOMHUT

BOSTOREN

Op de duinkoppen lijkt de strategie van lodges bouwen op hoogte in contact met de boomkronen als een 'roofvogelnest', het meest toepasselijk.

Het worden huisjes op hoge poten, waarbij de daadwerkelijke hoogte van het huisje wordt bepaald door de plek. Belangrijk bij dit type; slanke poten, en een zo klein mogelijke footprint. (ca. 4,5 x 4,5m), 2 of 3 laags, eventueel een dakterras ter hoogte van de boomkronen.

- 6 stuks totaal in 2 verschillende ontwerpen
- Het bouwvlak/de footprint van het huisje is maximaal 25 m², exclusief uitwendige trappen en balkons
- De bouwhoogte is maximaal 9,5 meter, gemeten vanaf vloerpeil van de 1e bouwlaag en komt nooit boven de bomen uit.
- De huisjes staan op pootjes of op een sokkel.
- De hoogte van de pootjes of sokkel is afhankelijk van de lokale situatie, maximale hoogte sokkel 3 meter.
- De buitenruimte is onderdeel van het bouwvolume, dit kan een dakterras, een veranda of een balkon zijn.
- De bostorentjes worden in groepjes bij elkaar geplaatst, ruimte tussen deze huisjes mag kleiner dan 15 meter zijn.
- Er is eenheid in het materiaalgebruik en kleurgebruik van de verschillende huisjes.
- Elk ontwerp wordt specifiek voor de plek gemaakt en ontworpen.
- De torentjes staan op door beplanting begrenste open plekken op de duinkoppen.

BOSTOREN 3-LAAGS

footprint max. 25m² excl. buitentrappen en balkons
hoogte max. 9,5 m vanaf vloerpeil 1de bouwlaag

Fig. 14 ontwerp centrumgebied

ROBUUSTE DUINZONE ROND CENTRUMGEBIED

In 2021 is de herontwikkeling van het centrumgebied opgestart met de bouw van een nieuwe supermarkt, een nieuw personeelsverblijf en enkele personeelswoningen. De inrichting van de buitenruimte is nog niet concreet uitgewerkt, maar er zijn al wel een aantal uitgangspunten geformuleerd. Een belangrijke wens is om tot een duidelijker scheiding van verkeersstromen te komen, concreet gaat het om de routing van fietsers, service/vrachtverkeer en voetgangers. Daarnaast is de wens om ondanks het toegenomen bouwvolume, in de openbare ruimte een duidelijke 'duinbeleving' te creëren. In de schets is het idee uitgewerkt hoe dit overladen programma van eisen, een samenhangend beeld zou kunnen opleveren. Wezenlijk is om in te zetten op een robuuste duingordel van gemiddeld 10 meter tussen de buitenste ontsluitingsring (fietspad/serviceweg) en de bebouwing van het centrumgebied. Deze duinzone begroeid met helmgras, brem, gaspeldoorn, duindoorn en duinroos biedt de beste garantie om de 'duinbeleving' voelbaar te maken in het centrumgebied.

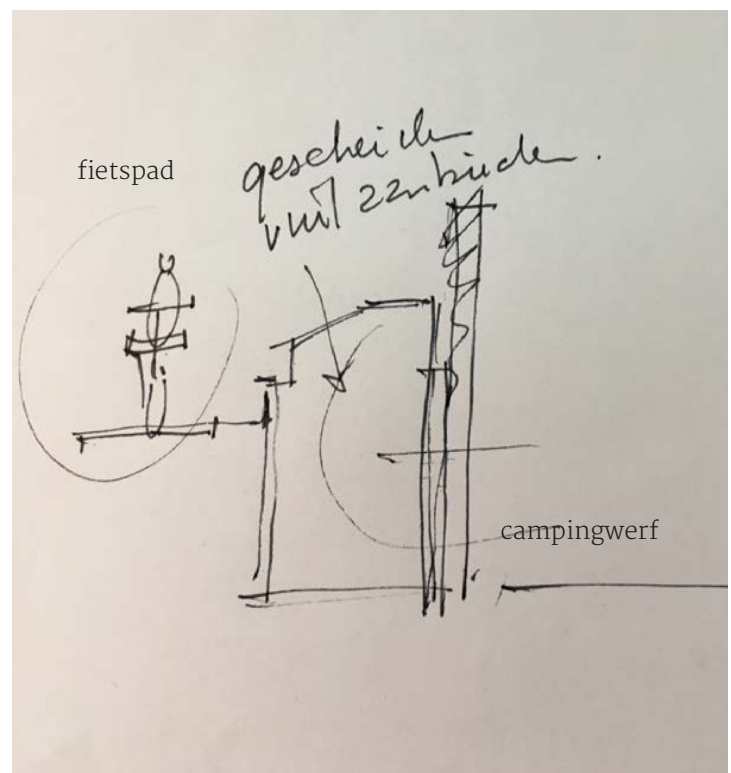

Fig. 15 Principe situering vuilniscontainer

COLOFON

Deze aanvulling op het beeldkwaliteitsplan voor de bosrandzone Stortemelk is opgesteld in een gezamenlijke opdracht van Staatsbosbeheer, Gemeente Vlieland en de Stichting Recreatiebelangen Vlieland en uitgevoerd door H+N+S landschapsarchitecten in samenwerking met Studio BRANDVRIES en atelier Boekhout.

Team H+N+S Landschapsarchitecten

Lodewijk van Nieuwenhuijze, H+N+S projectleider

Jutta Raith, H+N+S landschapsarchitect

Studio BrandVries

Sander Brand

Atelier Boekhout

Henk Boekhout

Datum

Januari 2022

Projectnummer

2514

H+N+S
Landschapsarchitecten

Bezoekadres

Soesterweg 300
3812 BH
Amersfoort

Postadres

Postbus 1603
3800 BP
Amersfoort